

Handläggare
Kajsa Pärke
Telefon: 0850821083

Till
Älvsjö stadsdelsnämnd
2019-09-26

Handlingsplan för minskad spridning av mikroplast

Svar på remiss från kommunstyrelsen KS 2019/710

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Förvaltningen är positiv till att staden tagit fram en handlingsplan för att minska spridningen av mikroplaster. De åtgärder som berör stadsdelsförvaltningen anser vi vara relevanta och möjliga att genomföra. Flera åtgärder pågår redan, till exempel utplacering av fler skräpkorgar och områdesstädning med föreningar. Andra åtgärder kommer förvaltningen att genomföra, som att se över skötseln av gummiytor och mindre konstgräsplaner i parker.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat *Handlingsplan för minskad spridning av mikroplast* av miljöförvaltningen. Stadsdelsnämnden svarade 2018 på miljö- och hälsoskydds nämndens remiss *Rekommendation för konstgräs, gummigranulat och platsgjutet gummi*. Avsnittet i handlingsplanen som behandlar konstgräsytor innehåller samma skrivningar som rekommendationen. Ett antal fackförvaltningar, samtliga stadsdelsförvaltningar och flera myndigheter har fått handlingsplanen på remiss. Remisstiden sträcker sig till den 15 oktober 2019.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för samhällsutveckling. Ärendet behandlas i förvaltningsgruppen den 19 september 2019.

Ärendet

I budgeten för 2018 fick Miljö- och hälsoskydds nämnden i uppdrag att undersöka lokala källor till spridning av mikroplast och ta fram en handlingsplan för minskad spridning. Handlingsplanen innehåller 50 åtgärder uppdelade på 13 olika områden. Viktiga källor till mikroplast i Stockholm är däckslitage, nedskräpning,

textiltvätt, konstgräsplaner och liknande aktivitetsytor, byggnadsarbeten och vägfärg. Stora spridningsvägar är dagvatten, slam och avloppsvatten. Även om det finns osäkerheter och saknas kunskap om vissa källors och spridningsvägars exakta storlek så kvarstår behovet av att genomföra åtgärder. Mikroplast är en förorening i miljön som är mycket långlivad och riskerna för påverkan i miljön är stor. Exempel på åtgärder i handlingsplanen är en förstudie om bättre alternativ till plastinnehållande vägfärg, minskad konsumtion av engångsprodukter i plast, ställa krav på att byggarbetsplatser ska vara fria från skräp, tillämpa rekommendationen för konstgräs, se till att det finns filterlösningar vid nyinköp av tvättmaskiner och informationsinsatser om sparsam körning. Av alla åtgärder är 19 direkta, 23 kunskaphöjande och 8 utbildande.

Synpunkter och förslag

Älvsjö stadsdelsförvaltning är positiv till att miljöförvaltningen har tagit fram en handlingsplan mot spridning av mikroplast. Det är en fråga som engagerar invånarna och som vi fått frågor om. De åtgärder som berör stadsdelsförvaltningen anser vi vara relevanta och möjliga att genomföra. Flera åtgärder pågår redan. Förvaltningen kommenterar här några av åtgärderna i kursiv text.

2. Nedskräpning

2.2 Minska konsumtionen av skräpgenererande engångsprodukter i plast.

2.4 Se över och investera i infrastruktur av papperskorgar.

Älvsjö stadsdelsförvaltning har genomfört en inventering av skräpkorgar och fått klimatinvesteringsmedel för komprimerande skräpkorgar "Big Belly" som placerats ut i flera parker. Ytterligare är på väg, och i några av de större parkerna finns nu även möjlighet till källsortering.

2.6 Genomföra informationsinsatser i skolor och förskolor, t.ex. skräpplockningsaktiviteter. Införa områdesstädning för sommarjobbade ungdomar.

Älvsjös förskolor brukar delta i de skräpplockningsaktiviteter som trafikkontoret anordnar i samarbete med Håll Sverige Rent.

De ungdomar som sommarjobbar hos förvaltningens parkentreprenör ägnar sig bland annat åt plockstädning, men även ogräsrensning, målning, med mera.

Förvaltningen erbjuder städrområden för skolklasser och föreningar, som får ersättning när de städat sitt område på våren.

2.8 Följa upp skräpplockning före gräsklippning.

I Älvsjös parkdriftsavtal ingår att skräpplockning ska ske innan gräsklippning. Efterlevnaden följs upp löpande på månatliga möten med entreprenören.

2.9 Kravställa event i syfte att minska nedskräpning.

Det är trafikkontoret som lämnar markupplåtelse för event och ställer krav på arrangören. Stadsdelsförvaltningen är endast remissinstans, och därför anser vi att denna åtgärd ska gälla trafikkontoret.

3. Byggnader, infrastruktur, underhålls- och byggnadsarbete

3.2 Kravställa att byggarbetsplatser ska vara fria från skräp.

De byggarbetsplatser som stadsdelsförvaltningen kan ställa krav på är vid upprustning av parker. Förvaltningen kommer att lägga in detta krav i kommande upphandlingar.

4. Konstgräsplaner, fallskyddsytor samt övriga sport- och lektytor

4.1 Tillämpa ”Rekommendationen för konstgräs, gummigranulat och platsgjutet gummi”.

Älvsjö stadsdelsförvaltning följer ”Rekommendationen för konstgräs, gummigranulat och platsgjutet gummi”.
Stadsdelsförvaltningen har några mindre konstgräsplaner fyllda med sand, det vill säga utan gummigranulat, samt platsgjutet fallskyddsgummi i flera lekparkar. Skötsel enligt parkdriftsavtalet innebär att entreprenören blåser dessa ytor. Förvaltningen ska undersöka hur entreprenören kan samla upp plastpartiklar vid städning. När det gäller gummiytor som skadats och börjat släppa, uppmärksammas det snabbt, genom den besiktning som entreprenören gör varje vecka av alla lekplatser. Trasiga gummiytor ska lagas snarast, men det kan inte göras under den kalla delen av året.

9. Plasthantering vid olika verksamheter

9.5 Utredda användandet av plastgranulat i stadens storköksdiskmaskiner

På flera av förvaltningens förskolor finns storköksdiskmaskiner. Förvaltningen undersöker om det finns plastgranulat i dem.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anne-Marie Tingeborn, Stadsdelsdirektör	2019-09-06
Daniel Granström, Avdelningschef	2019-09-06